Inspreekbijdrage RIB (6 november 2025) namens U op leeftijd en SOLGU

Geachte leden van de raad,

In de Reactienota over het Masterplan Overvecht-Centrum staat geschreven: "de verdichtingsopgave draagt eraan bij dat Utrecht een toegankelijke en inclusieve stad blijft" (p. 10). Dat klinkt mooi en zou óók geruststellend moeten zijn voor mensen die houder zijn van een Gehandicaptenparkeerkaart (GPK). De reactie op mijn zienswijze (nummer 56) over onder andere dit onderwerp is echter allesbehalve geruststellend en zeker niet geloofwaardig, omdat er alleen een vaag antwoord komt en geen concrete toezegging voor voldoende algemene gehandicaptenparkeerplaatsen (AGP's).

Wist u dat er in Overvecht in 1:13 woningen iemand woont met een gehandicaptenparkeerkaart? Dat was een jaar geleden. In de afgelopen twee jaar is het aantal GPK-houders in de hele stad toegenomen met gemiddeld 26 *per maand*. Het aantal mindervalide bezoekers van buiten de stad met een GPK is in dezelfde tijd zelfs toegenomen met 66 *per maand*. Naast vergrijzing is volgens de afdeling Vergunningen de invoering van betaald parkeren de oorzaak van deze toename.

Die toename heeft ook gevolgen voor Overvecht, dus terug naar deze wijk waar 1:13 woningen een GPK-houder telt. Dat is ruim een kwart van alle Utrechtse GPK-houders. In het Masterplan ontbreekt een onderbouwing van het aantal Algemene Gehandicaptenparkeerplaatsen dat nodig is als:
- je er 2500 woningen bijbouwt – naast de 2500 overige nieuw te bouwen woningen;
- betaald parkeren ingevoerd wordt;
- parkeerplekken op straat verdwijnen in het kader van de mobiliteitstransitie;
- er in 2040 naar verwachting (afgerond) zo'n 30 % meer 75+-ers wonen;
- en er ook nog rekening gehouden moet worden met mindervalide bezoekers van buiten de stad.

De berekening voor de onderbouwing is als volgt:
- uitgaande van de 1:13-verhouding en 2500 beoogde woningen in Overvecht-Centrum kom je op een kleine 200 algemene gehandicaptenparkeerplaatsen (AGP);
- met 30 % meer 75+-ers zijn er tientallen meer AGP's nodig;
- daar komt bij dat deze nieuwe bewoners bezoek moeten kunnen krijgen van mensen met een mobiliteitsbeperking én er mindervalide bezoekers zijn van de winkels en overige voorzieningen. Voor het laatste geldt een NEN-norm (NEN 1814) van 2 %, een norm die overigens in de praktijk ontoereikend blijkt;
- al met al zijn er minimaal zo'n 250 tot 275 AGP's nodig.

Is dat aantal overbodig? Zeker niet. U op leeftijd en SOLGU herinneren u eraan dat in de Utrechtse Beleidsnota Wonen staat dat alle woningen bezoekbaar moeten zijn. Dat geldt ook voor bezoekers met een mobiliteitsbeperking. Vergeet daarbij niet dat een AGP meer ruimte vraagt dan gewone parkeerplaatsen. In parkeergarages moet daar vooraf rekening mee gehouden worden, want achteraf vergroten is moeilijk. Dit sluit aan bij uw motie van vorig jaar: Denk eerst aan mensen met een beperking.

Ook al belooft het Masterplan: "Binnen een straal van 100 meter van iedere woning in Overvecht Centrum ligt een parkeerplek.", zegt dat niet dat deze beschikbaar is voor GPK-houders. Eveneens is de uitspraak ongeloofwaardig dat indien er in de garages onvoldoende parkeerplekken zijn en de afstand te groot is voor de GPK-houder er "voldoende ruimte in de omgeving (Zamenhofdreef) zal zijn (p. 162)". Daar zullen immers ook andere bewoners willen parkeren en bovendien staat in de Reactienota dat de Zamenhofdreef deels autovrij wordt (p. 128). Er blijven dan weinig parkeerplaatsen beschikbaar.

Samenvattend is er geen geruststelling dat wonen volgens de beoogde plannen voor Overvecht-Centrum voor iedereen toegankelijk blijft en deze plannen voorzien in de gewenste ‘inclusieve stad’. Daarom mijn vraag:
Hoe gaat u voldoen aan het VN-Verdrag Handicap en het gemeentelijk beleid ‘Utrecht voor iedereen toegankelijk’, zodat ouderen en mensen met een fysieke beperking langer zelfstandig kunnen blijven wonen en volwaardig (lees: zelfredzaam en niet of minder zorgafhankelijk) deel kunnen nemen aan het wonen in deze omgeving?

Dank voor uw aandacht.

N.B. Op de volgende pagina een cijfermatige toelichting over aantallen gehandicaptenparkeerkaarthouders in Utrecht en Overvecht.

Gehandicaptenparkeerkaarthouders

Stad Utrecht

De toename van het aantal
- GPK-houders in Utrecht (1)
- GPK-parkeervergunningen bezoekers van buiten Utrecht (2):

	8/2023	11/2024	9/2025	toename gemiddeld 8/2023-9/2025
totaal (1)	3858	4173	+/- 4500	26/maand
totaal (2)	3857	4979	+/- 5500	66/maand
aantal AGP's Utrecht stad	469	?	?	

Overvecht

Totaal in Overvecht 1222 (inclusief de instellingskaart)*

Verdeling GPK-houders per leeftijdscategorie in Overvecht:

Aantal GPK per categorie/Leeftijd	0 - 3 Jaar	4 - 11 jaar	18 - 22 jaar	12 - 17 jaar	23 - 26 jaar	27 - 34 jaar	35 - 44 jaar	45 - 54 jaar	55 - 64 jaar	65 - 74 jaar	> 75 jaar
Passagierskaart		22	11	9	21	21	26	30	67	80	128
Bestuurderskaart					4	17	54	103	164	193	232
Bestuurders-/Pas-sagierskaart						2	3	6	9	5	14
Instellingskaart						1					

Totaal per leeftijdsgroep: 22 11 9 25 40 83 139 240 278 374

75+ 374 → 30,6 % (van 1222)
65+ (278 + 374 = 652) → 53 % (van 1222)
55+ (240 + 278 + 374 = 892) → 73 % (van 1222)

Prognose van het toenemend aantal 75-plussers 2040 in Overvecht: + 28,3 %**

Overvecht telt ca. 16.000 woningen en 1222 GPK-houders → in 1:13 woningen een GPK-houder

* Bron: gemeente Utrecht, april 2024
** Bron: gemeente Utrecht, januari 2025